

raadsvoorstel

Onderwerp | Visie jeugdhulp "Samen Sterk voor Toekomst van Jeugd(hulp)
Zaaknummer | Z/19/122183/246518
Portefeuillehouder | J. Nieuwenhuis
Team | Maatschappij
opgesteld door | N.C. Kager
datum voorstel | 16 juli 2019
datum raad | 26 september 2019

B&W stelt de raad voor het volgende te besluiten:

Voorstel | 1. De visie "Samen Sterk voor de Toekomst van de Jeugd(hulp)" vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Oegstgeest

de secretaris
W.H. Huininga

b.a.

de burgemeester
E.R. Jaensch

toelichting voorstel

Inleiding | Op basis van de ontwikkelingen in de Leidse regio, de beschreven uitdagingen in het “Koersdocument Doorontwikkeling Jeugdhulp Leidse regio” en de bijeenkomsten met de maatschappelijke partners willen we de komende jaren de jeugdhulp en ondersteuning verbeteren. Om deze verbeterpunten op het gebied van de jeugdhulp effectief en efficiënt te kunnen aanpakken werken we samen in de Leidse regio. De visie voor de doorontwikkeling Jeugdhulp Leidse regio “Samen sterk voor de Toekomst van de Jeugd(hulp)”, die nu voorligt ter vaststelling is een actualisatie op de huidige visie op de jeugdhulp “Hart voor de Jeugd” en dient als inhoudelijke basis voor de doorontwikkeling Jeugdhulp in de Leidse regio. Van 14 mei 2019 t/m 17 juni 2019 heeft de visie ter inspraak gelegen in de 4 gemeenten van de Leidse regio. Hieruit komen 68 opmerkingen, aanvullingen en vragen van drie inwoners woonachtig in Zoeterwoude, Leiderdorp en Oegstgeest gekomen. Verder hebben de adviesraden Sociaal Domein de gelegenheid gekregen om reactie te geven op de visie. De reacties zijn, daar waar passend, verwerkt in de voorliggende visie. Naar aanleiding van de inspraak zijn er reactienota's geschreven (zie bijlagen 2 en 3).

Rode draden

De uitgangspunten in deze visie zijn beschreven aan de hand van drie rode draden:

1. *Kind en gezin centraal*: bij het verlenen van hulp en ondersteuning moet meer gekeken worden naar elementen in de leefwereld van het kind. Een bredere blik op hulp en ondersteuning is wenselijk, waarbij integraal werken, zonder schotten in het sociaal domein noodzakelijk is. Regels, procedures en geldstromen staan nog teveel centraal in plaats van het kind en het gezin.
2. *Normaliseren*: er wordt nog te vaak specialistische hulp en ondersteuning ingezet, terwijl dit niet altijd nodig lijkt te zijn. Zo wordt er in de Leidse regio meer gebruik gemaakt van jeugdhulp dan landelijk gemiddeld. Dit terwijl op basis van de demografische gegevens en ontwikkelingen een lager percentage dan het landelijke gemiddelde verwacht zou worden. Daarnaast geven jeugdhulpaanbieders aan dat ze nog te veel onnodige verwijzingen ontvangen en wordt het voorliggende veld nog onvoldoende benut om (laagdrempelige) hulp en ondersteuning te bieden.
3. *Hulp dichtbij, vroegsignalering en preventie*: De Leidse regio wil hulp en ondersteuning laagdrempelig en dichtbij het normale leven organiseren, bijvoorbeeld op school, bij de huisarts, in de wijk en bij de sportclub. Door hulp en ondersteuning dichtbij te organiseren komen vragen van jeugdigen en ouders eerder op de juiste plek terecht. Met dichtbij moeten de gemeenten in de Leidse regio meer gaan inzetten op preventie en vroegsignalering. Met een goede preventie leggen we de basis voor een gezonde, veilige en kansrijke omgeving waarin kinderen opgroeien. Door in een vroeg stadium (dus ook op jonge leeftijd) hulp te bieden waar nodig, kan voorkomen worden dat problemen zich in een later stadium voordoen en langdurige behandeling vermeden worden.

Randvoorwaarden

Bij de uitwerking van deze rode draden achten wij het van groot belang dat we een integrale verbinding realiseren met de andere onderdelen in het sociaal domein, nauwer samenwerken met huisartsen en het onderwijs, versnippering van hulpverlening beperken en zien we tot slot een grote meerwaarde in het werken vanuit partnerschap. Bij de totstandkoming van deze visie hebben we ook nadrukkelijk onze lokale opgave verwerkt. De rode draden uit deze visie sluiten dan ook aan bij lokale actielijnen.¹ Deze actielijnen zijn beschreven in de raadsmededeling van 9 oktober 2018 met als titel “Actielijnen als input voor de doorontwikkeling Jeugdhulp per 2020”.

¹ Actielijn 1: onderzoek naar de aard en omvang van de jeugdzorg in Oegstgeest, om gericht en concreet te kunnen sturen met maatregelen.

beoogd effect | De visie "Samen sterk voor de toekomst van de Jeugd(hulp)" heeft als doel de jeugdhulp inhoudelijk te versterken en aan te scherpen en tegelijkertijd te sturen op de betaalbaarheid van het jeugdhulpstelsel om passende hulp en ondersteuning te bieden.

Argumenten | **1.1. De visie vormt het kader voor de doorontwikkeling jeugdhulp Leidse regio**
Deze visie is onderdeel van de eerste fase van het project "doorontwikkeling Jeugdhulp Leidse regio" en vormt de basis voor het verdere proces (zoals beschreven onder communicatie of vervolg) van de doorontwikkeling Jeugdhulp Leidse regio. De visie gaat in op de datum van vaststelling door uw raad.

1.2. De visie voldoet aan artikel 2.1. en 2.2. van de Jeugdwet

In deze artikelen wordt beschreven waar het beleid van de jeugdhulp gericht op moet zijn en waaraan het beleid van het periodieke plan over de jeugdhulp moet voldoen. De visie gaat in op de datum van vaststelling door uw raad.

1.3. Met deze visie ontvangen kinderen en gezinnen passende hulp en ondersteuning

Het is belangrijk dat kinderen/gezinnen centraal staan in het hulpverleningstraject. Zij kunnen na het hulpverleningstraject zo veel als mogelijk zelfstandig verder. Voorwaarde hiervoor is de verbinding met de aansluitende domeinen, zoals maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen, sport, welzijn en gezondheid, versterkt wordt. Ontschotting binnen deze domeinen is zowel inhoudelijk als financieel wenselijk.

1.4. Met deze visie sluiten vormen van hulpverlening zoveel mogelijk aan bij het normale leven

Normaliseren vraagt om een brede maatschappelijke verandering. Jeugdhulpaanbieders, maatschappelijke organisaties, onderwijs, ouders, kinderen en gemeenten spelen hierin allemaal een rol. Dit heeft gevolgen voor de manier waarop jeugdigen, gezinnen en professionals met elkaar omgaan. Situaties die nu worden gedefinieerd als een probleem zullen in interactie met elkaar (jeugdigen, gezinnen en professionals) heroverwogen worden.

1.5. Met deze visie is de aangeboden ondersteuning passend en effectief

Hulp dichtbij, preventie en vroegsignalering zijn belangrijke voorwaarden om te zorgen dat het jeugdhulpgebruik op de locatie van de jeugdhulpaanbieder vermindert en de hulp vaker in het dagelijkse leven van gezinnen geboden wordt.

1.6. Er is draagvlak voor deze visie

Deze visie is het resultaat van een interactief traject met onze maatschappelijke partners. In twee bijeenkomsten en een inspraakronde hebben we met elkaar de belangrijkste onderwerpen benoemd. Daarnaast is er gesproken met een aantal jongeren- en cliëntenraden. De adviesraden sociaal domein van de vier Leidse regio gemeenten hebben gelegenheid gekregen om een reactie te geven op de visie (zie bijlage 2 reactienota adviesraden). De reacties van de adviesraden Sociaal Domein benadrukken het belang van de samenwerking met het onderwijs en een sterk voorliggend veld, waarbij de gemeente ook een rol heeft om het voorliggend veld te versterken. Tot slot vonden de adviesraden het stuk over privacy onderbelicht. De reacties zijn verwerkt in tekstuele aanpassingen en nuances en inhoudelijk is het onderwerp privacy uitgebreider toegelicht. (zie aanpassingen achter opmerkingen 2, 3, 10, 14 en 18).

Verder is deze visie ter inspraak gelegd om burgers de mogelijkheid te geven om hun mening te geven over de visie. Drie inwoners woonachtig in Zoeterwoude, Leiderdorp en Oegstgeest hebben een reactie gestuurd met 68 opmerkingen, aanvullingen en vragen. In de inspraak van inwoners komen vragen rondom de concrete uitwerking van de visie, het regievraagstuk, het overvragen van

-
- Actielijn 2: meer grip op de lokale toegang, waarbij wordt onderzocht op welke wijze de lokale sturing op de JGT's kan worden verbeterd en de doorvertaling daarvan in de aanbesteding voor de toegang in 2020.
  - Actielijn 3: vroegsignalering en preventie: door in te zetten op preventie (met behulp van het preventieakkoord) en de vroegsignalering te verbeteren in het onderwijs en de jeugdgezondheidszorg, zet Oegstgeest in op het versterken van het voorveld om daarmee op langere termijn gezondheidsproblemen te voorkomen en zorgkosten te verminderen.
  - Actielijn 4: de inkoop en contractering van de zorgaanbieder op een dusdanige wijze in te richten dat goede en betaalbare jeugdzorg beschikbaar is in Oegstgeest en de regio.

vrijwilligers en het krappe budget voor de jeugdhulp om de ambities te realiseren naar voren. De reacties zijn, daar waar mogelijk, verwerkt. (zie bijlage 3 reactienota, opmerkingen 13, 19, 20, 23, 31, 33 , 50, 55 , 64).
Ons college heeft beide reactienota's (inspraak en adviesraden) in het college van 16 juli 2019 vastgesteld.

Kanttekeningen	<p><i>1.1. Het financiële kader in deze visie houdt geen rekening met verwachte begrotingswijzigingen</i></p> <p>De huidige meerjarenbegroting jeugdhulp (2019 t/m 2022) is opgenomen in deze visie als financieel kader voor de meerjarenbegroting Jeugdhulp Leidse regio. Dit visiestuk is opgesteld in april 2019 en houdt nog geen rekening met verwachte begrotingswijzigingen naar aanleiding van volumestijgingen en/of loonontwikkelingen. In onze Perspectiefnota 2020-2024 is wel al rekening gehouden met deze begrotingswijzigingen.</p>
Financiën	<p>Zie kanttekening 1.1.</p> <p>De ambities beschreven in deze visie vragen om financiële uitwerking. Deze uitwerking komt in de opdracht aan de gemeentelijke toegang en de opdracht aan het gespecialiseerde zorgaanbod aan bod.</p>
Communicatie of vervolg	<p>De visie vormt het kader voor het vervolgproces. In het PHO maatschappij van 7 maart jl is het voornemen uitgesproken om het contract met de coöperatie Jeugd- en Gezinsteam voor de periode van 1 jaar te verlengen (1/1/2020 tm 31/12/2020) en om per 2021 de opdracht voor de toegang jeugdhulp aan te besteden. Tevens zal per 2021 de inkoop van het gespecialiseerde aanbod worden gerealiseerd. In de aanloop naar deze vervolgstappen gaan wij op basis van de visie aan de slag met de vernieuwde opdracht voor de gemeentelijke toegang 2021 die de basis vormt voor het in de markt zetten van de nieuwe opdracht voor de gemeentelijke toegang. Deze vernieuwde opdracht zal in het najaar van 2019 aan uw raad worden voorgelegd.</p> <p>Verder zal er samen met de jeugdhulpaanbieders een programma Doorontwikkeling Zorglandschap 2020-2023 worden opgesteld. Hier staan de inhoudelijke doelstellingen, prioriteringen en uitgangspunten in voor de doorontwikkeling van het zorglandschap, die de nieuwe inhoudelijke opdracht voor het zorgaanbod vormen. Daarna volgt de inkoopstrategie met als doel om de nieuwe contracten met het zorgaanbod van start te laten gaan in 2021. De mogelijkheden van sturing en monitoring voor de gemeenten zullen in de gehele doorontwikkeling jeugdhulp een prominente rol krijgen.</p> <p>De visie treedt in werking na vaststelling in uw raad en dit zal bekend worden gemaakt in het elektronisch gemeentebblad.</p>
publieks-samenvatting	<p>De visie "Samen Sterk voor de Toekomst van de Jeugd(hulp)" beschrijft de visie van de doorontwikkeling Jeugdhulp Leidse regio. Met deze visie heeft de Leidse regio de ambitie om de jeugdhulp te versterken en tegelijkertijd te sturen op de betaalbaarheid van het jeugdhulpstelsel om passende hulp en ondersteuning te bieden. Daarbij staan in de Leidse regio de kansen en de mogelijkheden van het kind en zijn of haar gezin centraal. In de Leidse regio willen we goed afwegen welke ondersteuning hulp passend en nodig is of niet. Als er hulp nodig is, bieden we passende hulp dichtbij en vanuit de leefwereld van het kind en het gezin, waarbij vroegsignalering en preventie belangrijke factoren zijn.</p>
bijlage(n)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Visie doorontwikkeling Jeugdhulp Leidse Regio "Samen Sterk voor de Toekomst van de Jeugd(hulp)" 2. Reactienota adviesraden 3. Reactienota inspraak

raadsbesluit

Onderwerp	Visie jeugdhulp "Samen Sterk voor de Toekomst van de Jeugd(hulp)
Zaaknummer	Z/19/122183/246518
Portefeuillehouder	J. Nieuwenhuis
Team	Maatschappij
opgesteld door	N.C. Kager
datum voorstel	16 juli 2019
datum besluit	26 september 2019

De gemeenteraad van Oegstgeest;

Gelezen | het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 juli 2019;

gelet op | Artikel 2.1 en 2.2 van de Jeugdwet;

Besluit | 1. De visie "Samen Sterk voor de Toekomst van de Jeugd(hulp)" vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van Oegstgeest op 26 september 2019.

de griffier

de voorzitter

F. Kromhout

E.R. Jaensch

